

На основу члана 41а став 2. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/2016) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12- УС, 72/12, 7/14 - УС и 44/14),

Влада доноси

УРЕДБУ
О ПРОГЛАШЕЊУ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ
„ТУПИЖНИЧКА ЛЕДЕНИЦА”

Члан 1.

Тупижничка леденица је крашка јама на јужном делу планине Тупижнице у југоисточној Србији, која се ставља под заштиту као Споменик природе „Тупижничка леденица” које се сврстава у I категорију заштићеног подручја националног односно изузетног значаја, (у даљем тексту: Споменик природе „Тупижничка леденица”).

Члан 2.

Споменик природе „Тупижничка леденица” ставља се под заштиту ради очувања репрезентативних геоморфолошких, геолошких хидрогеографских и биолошких вредности крашке јаме као спелеолошког објекта типа статичке леденице, врсте скиофита, класата хабулица (*Actaea spicata*), здравац (*Geranium macrorrhizum*) и зечја соца (*Oxalis acetosella*), маховине, јетрењаче (*Marchantia polymorpha*) и врсте зглавкара, гујиног чешља (*Haasea guidononveilleri*).

Члан 3.

Споменик природе „Тупижничка леденица” се налази на територији општине Књажевац, односно КО Кожељ и износи укупне површине 01 23 89 ha у државној својини.

Опис граница и графички приказ Споменика природе „Тупижничка леденица” дати су у Прилогу који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 4.

На подручју Споменика природе „Тупижничка леденица” установљава се режим заштите II степена.

На површинама на којима је установљен режим заштите II степена забрањује се:

У јами:

- 1) улазак у леденицу и силазак и у најнижи део јаме, за потребе научних истраживања и других активности без одговарајуће писмене сагласности и у пратњи управљача;
- 2) ломљење и уништавања јамске морфологије;
- 3) извођење радова у јами у смислу уређења јаме;
- 4) сакупљање биљака и хватање, узнемиравање и убијање јамске етомофауне;
- 5) све друге активности унутар јаме које на било који начин могу угрозити и оштетити њене вредности.

На заштићеном површинама изван јаме:

- 1) извођење земљаних, грађевинских, шумарских и других радова могу изазвати процесе ерозије;
- 2) промена намена површина;

- 3) изградња надземних енергетских водова и антенских стубова на заштићеном простору;
- 4) одлагање и бацање смећа, посебно у саму јаму Тупижничку леденицу;
- 5) сакупљање биљака и узнемиравање и убијање дивљих животиња само у научно и истраживачке сврхе.
- 6) све друге активности на површинама изван јаме, које би на неки начин угрозити и оштетити вредности овог заштићеног подручја.

На површинама на којима је установљен режим заштите II степена ограничава се:

- 1) обављање научно-истраживачких радова, мониторинг стања на заштићеном подручју;
- 2) заштита и унапређење разноврсности аутохтоних, ретких и заштићених биљних и животињских врста и њихових популација и станишта;
- 3) презентације и популаризација природних вредности, као и све активности које могу имати значајан неповољан утицај на природне и друге вредности заштићеног подручја.
- 4) изградња мањих објеката у традиционалном стилу ради презентација природних и културних вредности заштићеног подручја;
- 5) инфраструктурно уређење простора ради контролисаних посета, образовања, рекреације и туризма;
- 6) умерено повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њихове структуре, разноврсности и аутохтоности флористичко-дендролошког састава;
- 7) одржавање традиционалног народног сабора код Споменика природе „Тупижничка леденица” уз обавезног присуства управљача и санације простора по окончању скупа.

Члан 5.

Споменик природе „Тупижничка леденица” поверава се на управљање Јавном предузећу „Србијашуме” (у даљем тексту: управљач).

Члан 6.

У обављању законом утврђених послова управљања заштићеним подручјем, управљач је дужан нарочито да: се стара о заштићеном подручју на начин који омогућава да се у потпуности спроведу прописане мере и активности заштите у циљу очувања и унапређења заштићеног подручја, врши обележавање заштићеног подручја, донесе план управљања, донесе акт о унутрашњем реду на простору заштићеног подручја, обезбеђује чуварску службу, обезбеђује услове за спровођење научно-истраживачких, образовних, информативно-пропагандних и других активности у складу са законом, обезбеђује финансијска средства из сопствених прихода и из накнада за коришћење заштићеног подручја, као и других извора утврђених законом, се обраћа надлежним органима ради обезбеђивања средстава из општинског и републичког буџета и других извора прихода.

Управљач је дужан да изврши упис делатности управљања заштићеним подручјем у складу са прописима којима се уређује класификација делатности у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 7.

Очување, унапређење, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности подручја Споменика природе „Тупижничка леденица” спроводи се према плану управљања који доноси управљач на период од десет година (у даљем тексту: План управљања), са садржином и на начин прописан законом којим се уређује заштита природе.

План управљања, садржи и превентивне мере заштите од пожара у складу са законом који уређује заштиту од пожара и прописима донетим на основу тог закона.

План управљања управљач доноси и доставља министарству надлежном за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство) најкасније у року од десет месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У поступку давања сагласности на План управљања, министарство прибавља мишљења министарстава надлежних за послове науке, просвете, културе, рударства и енергетике, привреде, грађевине, саобраћаја и просторног планирања, туризма и финансија.

Управљач је дужан да једном у три године анализира спровођење Плана управљања и остварене резултате и по потреби изврши његову ревизију.

До доношења Плана управљања, управљач ће вршити послове на основу годишњег програма управљања који је дужан да донесе и достави министарству на сагласност у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Годишњи програм управљања из става 4. овог члана садржи нарочито: сажет приказ природних и других вредности заштићеног подручја, циљева заштите и одрживог коришћења, могућности и ограничења за њихово остваривање; детаљан приказ годишњих задатака на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја; приказ конкретних послова на изради и доношењу управљачких докумената, првенствено Плана управљања, акта о унутрашњем реду и чуварској служби и акта о накнади за коришћење заштићеног подручја; приказ задатака на обележавању заштићеног подручја, заснивању информационог система и противпожарној заштити; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршења програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Члан 8.

Управљач је дужан да обезбеди спровођење режима заштите, односно унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са правилником о унутрашњем реду и чуварској служби који доноси уз сагласност Министарства у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У оквиру садржине прописане законом којим се уређује заштита природе, правилником из става 1. овог члана ближе се утврђују забрањени радови и активности, као и правила и услови обављања радова и активности који су допуштени на подручју Споменика природе „Тупижничка леденица”.

Правилник из става 1. овог члана се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 9.

Управљач је дужан да на прописан начин обележи Споменик природе „Тупижничка леденица” и његове спољне границе, најкасније у року од 12 месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 10.

Управљач је дужан да заснује дигиталну базу података, односно географски информациони систем о природним и створеним вредностима, непокретностима, активностима и другим подацима од значаја за управљање Спомеником природе „Тупижничка леденица” у року од две године од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 11.

Средства за спровођење Плана управљања обезбеђују се из буџета Републике Србије, од накнаде за коришћење заштићеног подручја, прихода остварених обављањем делатности управљача и из других извора, у складу са законом.

Члан 12.

Планови уређења простора, шумске, ловне, пољопривредне и друге основе и програми који обухватају Споменик природе „Тупижничка леденица” усагласиће се са Просторним планом Републике Србије, Планом управљања и режимима заштите утврђеним овом уредбом.

Члан 13.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број _____
У Београду, _____ године

ПРЕДСЕДНИК

Влада

ПРИЛОГ

ОПИС ГРАНИЦЕ И ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ
„ТУПИЖНИЧКА ЛЕДЕНИЦА”

Граница Споменика природе „Тупижничка леденица” обухвата к.п. бр. 1109/2, 1110/2 и 1111/2, КО Кожељ, општина Књажевац.

Положај Споменика природе "Тупижничка леденица"

1:25 000

Легенда:

Споменик природе "Тупижничка леденица"

Координате у Гаус-Кригеровој координатној мрежи:

X = 4840.813 Y = 7593.510 н.в. 1060 m

Географске координате: СГШ 43° 42' 21" ИГД 22° 09' 32"